

708(061)

ESTI HÍRLAP

1973 MAR 10

Fogazott kaszától a huszáratilláig

MA DÉLELŐTT MEGNYÍLT AZ ÚJ
HADTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

Bordeaux-tól Bukaresztig, Dániától Szicíliaig ragyognak a térképen az apró villanykörtek: forradalmi mozgalmak, felkelések Európában 1948—49-ben. Köztük a miénk is. A Hadtörténelmi Múzeumban ma délelőtt nyitották meg az „1848—1849-es forradalom és szabadságharc” című kiállítást.

HÁROMFONTOS ÁGYÚCSŐ

— Két éve készülünk erre az alkalomra — mondja *Arokay Lajos*, a kiállítási osztály vezetője. — A forradalom 125. évfordulója tiszteletére most megnyílt állandó kiállításunk modernebb a réginél. Felhasználja a történettudomány új eredményeit, sok tárggyal, dokumentummal gazdagodott. A vitrinek sora összefüggő képet ad a nagy idők nagy eseményeiről, de a

szakember egy-egy terület iránti fokozottabb érdeklődésének is megfelel.

Az újkori történelem első önálló magyar hadserege. Viharverte, időköptatta zászlók: a Bem- vagy a Görgey-hadtesté, a komáromi várórségé. Zászlófoszlányok: a világosi fegyverletételkor szétdarabolt lobogók.

Magyar tüzérség nem volt a császári hadseregben: szinte a semmiből kellett megteremteni. Ezért becses emlék a háromfontos, az egyfontos ágyúcső, az ágyúgolyók gyűjteménye egytől huszonnégy fontig, az iglói csatában kilőtt hadiröppentyű maradványa. Gyutacsos puska szuronnyal, tölténytáska, kiegyenesített, köszörült, fogazott hadikaszák — a gyalogság, a nemzetőrség fegyverei. Díszes huszáratillák, érdemrendek, kitüntetések: dicsőséges napok emlékei.

VÉGRENDELET

Sok személyes tárgy, emlék. A Galíciából hazatért *Lenkey János* tábornok huszártársolya, *Batthyány Lajos* pisztolya, *Damjanich* távcsöve, *Petőfi* handzsárja. *Klapka* két szolgálati kardját és török szablyáját franciaországi dádunokája ajándékozta a múzeumnak. Látható *Bem* apó kardja: a kolozsvári hölgyektől kapta ajándékba 1848 karácsonyan.

Emlékek az aradi kazamatákból. *Lenkey* tábornok fabilincset faragott a börtönben. *Görgey Ármin* alezredes láncot — az országcímerrel. Ott vannak a vitrinben az aradi vesztőhely bitófacsigái, ott van a magyar szabadságért életét áldozó *Schweidel* tábornok végrendelete is — szálkás betűkkel, német nyelven. A pesti Újépület helyén ma a *Batthyány* örökmécses áll. A rosszmemlékű kaszárnya örökre elnémult lélekhangja ma múzeumi kiállítási tárgy.

(Széky)